

Rapport

Datum: 21 augustus 2006
Rapportnummer: 2006/294

Klacht

Verzoeksters klagen erover dat de Belastingdienst/Zuidwest zijn uitspraken van 18 januari 2006 op de door hen ingediende beroepschriften tegen de beslaglegging op diverse inboedelgoederen en op een drietal afbeeldingen onvoldoende heeft gemotiveerd.

Beoordeling

I. Bevindingen

Algemeen

1. Op 20 november 2005 legde een belastingdeurwaarder in opdracht van de Belastingdienst/Oost-Brabant/kantoor Tilburg executoriaal beslag op roerende zaken die zich bevonden in de woning van mevrouw T. (hierna: verzoekster) en haar echtgenoot. Het beslag werd gelegd ten laste van de echtgenoot van verzoekster ter zake van openstaande schulden aan omzetbelasting.
2. Op 27 december 2005 tekende verzoekster beroep aan bij de directeur van de Belastingdienst/Zuidwest tegen de beslaglegging op een achttal inboedelstukken. Zij voerde aan dat zij en haar echtgenoot waren gehuwd buiten elke gemeenschap van goederen en dat de acht, op één na klassieke, inboedelstukken door haar ten huwelijk waren aangebracht, ten bewijze waarvan zij een staat van aanbreng overlegde waarop de acht stukken stonden vermeld.
3. Op eveneens 27 december 2005 tekende ook T. BV (hierna: de BV), beroep aan tegen het gelegde beslag. Het beroep betrof een drietal afbeeldingen, waarvan de BV stelde dat deze haar eigendom waren. Ten bewijze daarvan legde de BV een tweetal aankoopfacturen over. De facturen waren gesteld ten name van "T, t.a.v. de heer T" en niet ten name van T. BV.
4. Met dagtekening 18 januari 2006 deed de directeur van de Belastingdienst/Zuidwest uitspraak op het beroepschrift van verzoekster. De directeur verklaarde verzoekster niet-ontvankelijk in haar beroep omdat het beroepschrift te laat was ingediend. Om die reden zag de directeur ervan af verzoekster te horen. Hij besloot, onder overweging van het volgende, niet aan haar beroep tegemoet te komen:

 "...U bent de echtgenote van de belastingschuldige. De schuld waarvoor het beslag is gelegd, is ontstaan tijdens het huwelijk. Het is vast beleid dat het bodemrecht in dergelijke gevallen gehandhaafd wordt..."
5. Ook met dagtekening 18 januari 2006 deed de directeur van de Belastingdienst/Zuidwest uitspraak op het beroepschrift van de BV. Ook de BV werd niet

ontvankelijk verklaard in haar beroep omdat het beroepschrift te laat was ingediend. De directeur kwam voorts niet aan het beroep tegemoet en overwoog daartoe het volgende:

“...U heeft de eigendom van de zaken waarop het beroep betrekking heeft, niet aangetoond...”

Ten aanzien van de klacht van verzoeksters

1. Verzoeksters klagen erover dat de directeur van de Belastingdienst/Zuidwest (hierna: de Belastingdienst) zijn uitspraken op de door hen ingediende beroepschriften onvoldoende heeft gemotiveerd.

2. De Belastingdienst/Zuidwest reageerde op de klacht van verzoeksters in een brief van 23 mei 2006. Ten aanzien van de afwijzing van het beroep van verzoekster verwees de Belastingdienst naar hetgeen daarover werd opgemerkt in een brief van 17 maart 2006 van de Nationale ombudsman aan verzoekster. In die brief merkte de Nationale ombudsman het volgende op:

“...Te uwer informatie merk ik alvast het volgende op.

Het beslag is kennelijk door de Belastingdienst gelegd ter zake van verschuldigde omzetbelasting. Ingevolge het bepaalde in artikel 22, derde lid, Invorderingswet 1990 kan een derde in dat geval geen verzet doen tegen beslag op roerende zaken die zich tot stoffering van een huis bevinden op de “bodem” van de belastingschuldige. Deze bepaling brengt met zich mee dat de Belastingdienst in beginsel rechtsgeldig beslag kon leggen op de inboedel van de woning van de (echtgenoot van verzoekster; No.), ongeacht de vraag aan wie de eigendom toekomt van de zaken die tot de inboedel behoren.

Op deze wettelijke regel is in de Leidraad Invordering 1990 (artikel 22, § 5, punt 4) uit overwegingen van billijkheid en eisen van goed beleid een aantal uitzonderingen gecreëerd waarin het beslagrecht moet wijken voor reële eigendom van de derde. In genoemd punt 4 is echter bepaald dat met de reële eigendom van de derde geen rekening behoeft te worden gehouden indien het gaat om zaken die toebehoren aan de in gezinsverband levende echtgenoot van de belastingschuldige en indien het beslag is gelegd ter zake van belastingschulden die materieel zijn ontstaan tijdens het huwelijk. Dit betekent dat niet valt te verwachten dat een onderzoek naar de wijze waarop de beslissing is gemotiveerd, zal leiden tot een andere uitkomst ten aanzien van de zaken waarvan (verzoekster; No.) de eigendom claimt...”

Ten aanzien van de afwijzing van het beroep van de BV merkte de Belastingdienst op dat de betrokken afbeeldingen in de woning van verzoekster en haar echtgenoot werden aangetroffen. Zij hingen daar “gewoon aan de muur”. De Belastingdienst wees er voorts op dat de aankoopfacturen waren gericht aan T. en dat verzoeksters echtgenoot onder deze naam een eenmanszaak dreef. Om die reden had de Belastingdienst de facturen niet

beschouwd als facturen van de BV maar als facturen van de echtgenoot dan wel diens eenmanszaak.

De Belastingdienst beriep zich verder op artikel 3:119 Burgerlijk Wetboek waarin is bepaald dat de bezitter van een goed vermoed wordt de eigenaar te zijn. Verder wees de Belastingdienst erop dat de echtgenoot en de BV ondernemers waren en dat de echtgenoot eerder betrokken was bij faillissementen, zodat van hen mocht worden verwacht dat zij op de hoogte waren van de werkwijze van de ontvanger van de Belastingdienst. De Belastingdienst achtte op grond van een en ander onvoldoende bewezen dat de afbeeldingen in eigendom toebehoorden aan de BV. De Belastingdienst achtte de gehanteerde motivering onder de omstandigheden van het geval voldoende.

II. Beoordeling

1. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Het motiveringsvereiste impliceert dat de motivering van beslissingen of uitspraken van bestuursorganen logisch en begrijpelijk van opbouw is, dat daaruit duidelijk blijkt op welke gronden de beslissing of de uitspraak rust en dat eveneens duidelijk blijkt in hoeverre sprake is van eventuele overwegingen ten overvloede en waarom deze laatste zijn opgenomen.
2. Het motiveringsvereiste geldt onverkort voor de beroepsprocedure bij de directeur van de Belastingdienst in alle gevallen waarin deze procedure voor belastingschuldigen of derden is opengesteld. Dit klemmt te meer nu geen rechtsgang openstaat bij de bestuursrechter tegen de, soms ingrijpende, beslissingen waartegen het beroep zich richt. De beroepsprocedure bij de directeur dient dan ook te voldoen aan hoge kwaliteitseisen. Aan de motivering dient de appellant het vertrouwen te kunnen ontleenen dat de beslissing op zijn beroep is genomen na een volledige heroverweging van de primaire beslissing en met inachtneming van alle omstandigheden en alle door appellant aangevoerde argumenten.
3. De uitspraken van 18 januari 2006 van de directeur van de Belastingdienst/Zuidwest op de beroepschriften van verzoekster en de BV voldoen niet in voldoende mate aan bovengenoemde criteria van het motiveringsvereiste. Daarvoor is het volgende van belang.
4. In de uitspraak op het beroep van verzoekster beroept de directeur van de Belastingdienst zich op “vast beleid” van de Belastingdienst zonder daarbij aan te geven hoe dit beleid luidt en waar het is vastgelegd. De motivering van de uitspraak geeft zodoende geen zicht op de inhoudelijke gronden waarop de uitspraak rust en is diengevolge voor betrokkene niet of onvoldoende navolgbaar en verifiëerbaar.

In zijn reactie aan de Nationale ombudsman op de klacht van verzoekster verwijst de Belastingdienst naar de toelichting die de Nationale ombudsman in diens brief van

17 maart 2006 aan de gemachtigde van verzoekster heeft gegeven. Voor een goede motivering van de uitspraak op verzoeksters beroepschrift was echter noodzakelijk geweest dat juist deze toelichting opgenomen zou zijn geweest in de overwegingen in de uitspraak op het beroep. Het bovenstaande geldt te meer nu aan verzoeksters beroep niet werd tegemoet gekomen.

5. Aan het bovenstaande doet geenszins af dat het beroepschrift te laat was ingediend. De Belastingdienst heeft deze omstandigheid immers aangegrepen om af te zien van het horen van verzoekster alvorens uitspraak te doen op haar beroep zodat ook in dat stadium geen uitleg of toelichting van de zijde van de Belastingdienst kon worden gegeven.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

6. In de uitspraak op het beroep van de BV overweegt de directeur van de Belastingdienst dat de BV de eigendom van de zaken waarop het beroep betrekking heeft (de drie afbeeldingen) niet heeft aangetoond. De directeur geeft echter in de uitspraak niet aan waarop deze conclusie is gebaseerd en waarom de door de BV overgelegde aankoopfacturen haar eigendomsrechten ter zake niet aantonen. Eerst in de reactie aan de Nationale ombudsman op de klacht geeft de directeur een nadere uitleg op dit punt, zoals hiervoor weergegeven onder 2 bij "Ten aanzien van de klacht van verzoeksters". Ook hier betekent het motiveringsvereiste dat deze uitleg had dienen te zijn opgenomen in de motivering van de uitspraak op het beroep. Daaraan doet niet af dat de Belastingdienst veronderstellenderwijs heeft aangenomen dat de BV op de hoogte was van de werkwijze van de ontvanger in deze situaties.

Ook op dit punt is de onderzochte gedraging niet behoorlijk.

7. De Nationale ombudsman merkt ten overvloede op dat de beslissing van de directeur van de Belastingdienst/Zuidwest, na de tijdens het onderzoek door de Belastingdienst gegeven toelichting op de motivering van de beslissing, als juist kan worden aangemerkt.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Zuidwest te Breda, is gegrond wegens schending van het motiveringsvereiste.

Onderzoek

Op 16 februari 2006 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedateerd 15 februari 2006, van mevrouw T. en T. BV te Tilburg, ingediend door mr. J.F.M. Heuvelmans, advocaat te Boxtel, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Zuidwest te Breda.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Zuidwest verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Vervolgens werd verzoekster in de gelegenheid gesteld op de verstrekte inlichtingen te reageren.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De Belastingdienst deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen. Verzoeksters gaven binnen de gestelde termijn geen reactie.

Informatieoverzicht

De bevindingen van het onderzoek zijn gebaseerd op de volgende informatie:

1. Het verzoekschrift van verzoeksters van 15 februari 2006 met bijlagen;
2. De reactie van 23 mei 2006 van de Belastingdienst/Zuidwest

Bevindingen

Zie onder Beoordeling.

Achtergrond